

De gemeente Ede streeft naar een natuurlijk beheer van het openbaar groen. Deze manier van beheren is vooral geschikt voor de grotere groenobjecten, bijvoorbeeld bosplantsoen. Bij het juiste beheer kan bosplantsoen, samen met de kruidenlaag, uitgroeien tot een natuurlijk geheel waarin veel plant- en diersoorten zich thuis voelen.

Dunnen van bosplantsoen

Wij krijgen wel eens reacties als:
“waarom wordt er zo veel weggezaagd?”
of “het was nét een beetje dichtgegroeid!”
In deze folder geven wij u meer informatie
over de belangrijkste beheermaatregel in
bosplantsoen: dunnen.

Wat is bosplantsoen?

Bosplantsoen is een gemengde beplanting van bomen en struiken die van nature in Nederland voorkomen (in-heems). Het is een vrij grove beplanting met mogelijkheden voor een 'natuurlijke' ontwikkeling. Soorten die we veel gebruiken, zijn: eik, lijsterbes, esdoorn, hazelaar, krentenboompje, meidoorn, vuilboom, gelderse roos, hulst, vlier en kardinaalsmuts.

Wat is dunnen?

Onder dunnen verstaan we: **het bij de grond afzagen van een boom of struik.**

Dit wordt vooral in grovere beplanting, zoals bosplantsoen, toegepast om ruimte te maken voor de bomen en struiken die blijven staan.

De term dunnen wordt vaak verward met snoeien. Snoeien is het afzagen van takken van een boom of struik. Dit wordt toegepast bij laanbomen en in sierplantsoen om de groei en bloei te bevorderen.

- 1 gemengde beplanting van bomen en struiken
- 2 bosplantsoen in het vroege voorjaar
- 3 dunnen

Waarom dunnen?

• licht- en ruimtegebrek

Bij de aanleg van bosplantsoen planten we meer bomen en struiken dan uiteindelijk nodig is. Op deze manier is de beplanting sneller dichtgegroeid. Na drie á vier jaar kan dit een redelijk groen beeld opleveren.

Wanneer we alle bomen en struiken door laten groeien, gaan er in de toekomst problemen ontstaan. De beplanting krijgt onvoldoende licht en ruimte. Door de onderlinge concurrentie die ontstaat, groeien de struiken en bomen omhoog naar het licht. Ze worden iel en dun. De onderste takken en de struiken midden in het plantvak sterven af. Er ontstaat een opgeschoten beplanting die aan de onderzijde kaal is.

• sociale veiligheid

Dunnen van bosplantsoen heeft een gunstige invloed op de sociale veiligheid. Langs wandel-, fiets- en achterpaden doen zich nogal eens onveilige situaties voor. De beplanting is hier soms als een dichte haag gesnoeid. Er is geen zicht meer op andere weggevoeltes. Voor fietsers en wandelaars geeft dit een onveilig gevoel.

Natuurlijke vorm en grootte

Alle bomen en struiken hebben van nature een bepaalde vorm en grootte. Vaak wordt deze grootte onderschat. Een alleenstaande boom van 25 meter hoog kan een bladerkroon hebben van 20 meter doorsnede! Een volgroeide hazelaar wordt even hoog als breed (6 bij 6 meter).

Dit zijn afmetingen die onder gunstige en natuurlijke omstandigheden bereikt worden. Hier houden we bij het beheer rekening mee.

4 door licht- en ruimtegebrek worden struiken iel en dun

5 dichte beplanting langs een achterpad

6 volgroeide hazelaar

Hoe dunnen?

Vóór het dunnen wijzen we bepaalde bomen en struiken aan die waardevol zijn en voor de toekomst behouden moeten blijven. Bij deze keuze letten we op de kwaliteit van de beplanting, het gewenste eindbeeld en de variatie binnen de beplanting. Bijvoorbeeld zoveel mogelijk variatie in soorten, bloei, groenblijvend, besdragend en herfstkleuren.

Bij het dunnen zagen we de beplanting rondom de te behouden boom of struik weg. Zo ontstaat er voldoende ruimte om tot een volwaardige boom of struik uit te groeien.

Het is niet de bedoeling dat alle bomen en struiken in één keer op de juiste afstand staan. Het dunnen voeren we in fases uit.

Groenafval

Na het dunnen blijven grote hoeveelheden groenafval achter. De dikkere stammen laten we liggen zodat het langzaam afgebroken kan worden in het bosplantsoenvak. Maar wat gebeurt er met de takken?

Op sommige plaatsen, zoals in de (stads)bossen en bosplantsoenvakken aan de rand van de wijk, verwerken we de takken ter plaatse in houtrillen. We vlechten de takken in lange hopen stevig in elkaar. Deze houtrillen bieden voor veel dieren beschutting.

In de stedelijke omgeving is meestal niet genoeg ruimte om houtrillen aan te leggen, de takken versnipperen we dan. De houtsnippers brengen we naar de bio-energie centrale, waar ze verbrand worden om elektriciteit op te wekken. Hier wordt dus energie op een milieuvriendelijke manier opgewekt!

7 bloeiende hazelaar

8 takken versnipperen

9 bloeiend krentenboompje

Onderbegroeiing van kruiden

Bij voldoende ruimte kan het bosplant-soen uitgroeien tot een vrij 'natuurlijke' beplanting. Er ontstaat dan, net als aan de rand van een bos, een bomen-, struiken- en een kruidenlaag.

Door het dunnen komt in het bosplant-soen meer licht op de bodem. In de randen maken we ook bewust inhammen door af en toe een struik weg te zagen. De inhammen zorgen voor luwte en beschutting. Op deze plaatsen kunnen kruidachtige planten zich van nature goed ontwikkelen. Het zijn vooral de schaduwverdragende soorten die zich hier thuis voelen. Om de kruidenlaag te bevorderen zaaien we soms ook een inheems kruidenmengsel in. Soorten die we inzaaien zijn bijvoorbeeld: dagkoekoeksbloem, stinkende gouwe, brunel, look-zonder-look, fluitekruid en sint-janskruid. De kruidachtige planten breiden zich vanzelf verder uit wanneer er voldoende licht en ruimte in het beplantingsvak aanwezig is.

Op verschillende plaatsen hebben we ook bol- en knolgewasjes in het bosplantsoen geplant. Voorbeelden van deze vroegbloeiende soorten zijn: bosanemoon, sneeuw-klokje, wilde hyacint, voorjaarsshelmbloem, vogelmelk, krokus en narcis.

Dierenleven

In het bosplantsoen vinden veel dieren beschutting en voedsel. Vlinders leven van de kruidenranden en oriënteren zich door middel van de inhammen langs het bosplantsoen. Vogels eten insecten, zaden en bessen. Kleine zoogdieren vinden schuilgelegenheid onder de struiken en het afgevalen blad.

....de bomen- , struiken- en kruidenlaag....

10 bosplantsoen met fluitekruid
11 bessen van de gelderse roos
12 verstoring in bosplantsoen

Verstoring

Bij het beheer van bosplantsoen is het belangrijk dat zo min mogelijk verstoring optreedt. Dit houdt in dat de bodem zo min mogelijk verstoord wordt met graaf- en schoffelerwerkzaamheden. Tuinafval zoals takken, tuinaarde en schoffelvuil, maar ook uitwerpselen van bijvoorbeeld honden in het bosplantsoen verstoort de kruidenlaag. Je krijgt dan veel gras, brandnetels en bramen en dat is niet gewenst!

Uitmaaien randstroken

Om overlast te voorkomen worden bepaalde randstroken machinaal of handmatig uitgemaaid. Dit wordt, afhankelijk van de situatie, 1 of 2 keer per jaar uitgevoerd. Het maaisel wordt afgeharkt en afgevoerd.

Meer weten?

Website:

<https://www.ede.nl/aanvragen-en-regelen/melding-of-klacht-openbare-ruimte>

Telefoonnummer:

14 0318.

Colofon

Tekst, foto's, samenstelling en vormgeving
gemeente Ede

Uitgave

september 2024

